

Varoitusvaloa ja varjopuolia

3.11.2006 07:29 — *Mika Lahdensivu*

Montako varoitusta keskiverto mediakuluttaja mahtaakaan nähdä, lukea ja kuulla viikon mittaan? Kenties liian monta, jos ei lopulta jaksaa varoa edes seksiä lupailevaa huijaria, joka haluaa vapaan pääsyn pankkitilille. Vai olisiko siitäkkin pitänyt erikseen varoittaa? Varoitusten paljoudella voi olla varjopuolia.

Vaaroja, uhkia ja muita huomiota vaativia seikkoja on - kuten sanonta kuuluu - vaikka muille jakaa. Sen tietävät niin tietoturvan, terveyden kuin vaikkapa varoituksia työkseen jakelevan mediankin ammattilaiset. Mutta kuinka palkitsevaa työtä varoittaminen on?

Kysymystä ehdin hyvin pohtia satunnaisen kassamatkustajan kanssa keskiviikkoiltana, kun kotimatka Tukholman ytimestä katkesi heti alkuunsa lumimyyräkän vuoksi. Tuntiin lähijuna ei liikkunut mihinkään. Kuulutusten mukaan olimme pahimmillaan kahden edellä kulkevan ja kolmen takana tulevan junan välissä kenenkään tietämättä, milloin matka voisi jatkua.

Arjen juoksua talvikengissä

- Enin osa läänin bussiliikenteestä on katkaistu, lentoliikenne on lamautunut ja ulosmenoteillä liikenne on seissyt jo hyvän aikaa, kuljettaja totesi lohduttakseen matkalaisia kohtalotoverien suurella määrällä. Ja mistä tällainen kaaos johtuikaan?

Talvi oli tullut, ihan niin kuin se tulee joka vuosi. Tänä vuonna se tuli vieläpä juuri sääennusteen mukaisesti. Mediakaan ei jäänyt toimeettomaksi tämän raportoinnissa vaan kertoi näyttävästi kaaoksesta, joka edellisenä päivänä vallitsi vähän pohjoisempänä.

Oman arjen juoksuaan ei mediakuluttaja tietenkään voi katkaista noin vain, varmuuden vuoksi. Tavallinen työmatkalainen voi siis vain toivoa parasta ja luottaa niihin, joiden tehtävänä olisi kaikin tavoin ennaltaehkäistä kaoottisen tilanteen syntyminen liikenteessä. Mutta olisiko hänen sentään kannattanut lähteä liikenteeseen talvikengissä jo aamulla? Kenties autoihinkin olisi kannattanut asentaa talvirenkaat vähän aiemmin?

“Sängystä yllätetyt“

Pelkääminen kävisi päätyöstä, jos mediakuluttaja alkaisi kantaa huolta kaikista varoituksista ja mahdollisista uhkista, joita uutisvirrassa ui. Jos kaikelta vakavalta koettaisi mediamaailman kirjavilla resepteillä varjella vaikkapa vain omaa terveyttään, tuloksena todennäköisesti olisi vatsanväänneitä kaikenlaisten vastalääkkeiden ahmimisesta.

Toisaalta ikävä tunne voi iskeä mediakuluttajan vatsaan myös, kun ajatus karkaa omasta arjesta hieman kauemmas, esimerkiksi ilmastonmuutoksen kokoiseen uhkaan asti. Siitäkin media varoittaa toistuvasti. Millaisia haasteita on odotettavissa, jos jo tavallinen talvi onnistuu yllättämään meidät puolipukeisina - tai suorastaan sängystä, kuten ruotsalainen sanonta kuuluu? **Järjen varoitusvalo?**

Sanonta tuo mieleen myös uutisen viime viikolta ([Digitoday 26.10.](http://www.digitoday.fi)). Tositarina kertoi ruotsalaismiehistä, jotka auliisti antoivat naisiksi tekeytyneille, tyystin tuntemattomille chat-keskustelijoille henkilötunnuksensa ja verkkopankin salasanansa luvattujen seksipalvelujen toivossa. Kalleimman erehdyksen teki kai se, jonka tililtä hävisi satatuhatta kruunua.

Uutiseen aiheen antanut petossarja on varoittava esimerkki, mutta mistä se oikeastaan varoittaa? Siitäkö, että olemme aivan liian tottuneita varoituksiin? Kenties emme enää jaksa kuunnella niitä, tai vaihtoehtoisesti luotamme siihen, että jos jokin vaara juuri meitä vaanii, siitä kyllä varoitetaan aina erikseen, henkilökohtaisesti ja vaaran vakavuutta luonnehtien - vähän niin kuin tietoturvaohjelmilla on tapana tehdä.

Kenties meidän ei tarvitsisi väsyttää itseämme yksittäisten ja moninaisten varoitusten paljoudella, jos terveen maalais- ja kaupunkilaisjärjen valo ei pääsisi himmenemään kenenkään siitä varoittamatta. Takaakohan sen toimintavarmuuden jokin varoitusjärjestelmä?

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2006/11/03/varoitusvalo-ja-varjopuolia/200619598/66>